

Tjänsteskrivelse

2026 SBN0083

Katarina Paulsson, samhällsbyggnadschef
0345-18008
Katarina.paulsson@hylte.se

2026-08-17

Kommunfullmäktige

Jämförelse taxor inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde

Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en jämförelse av taxor med andra kommuner. Förvaltningen har med hjälp av Kolada sökt ut de fem kommuner som är mest lika Hylte kommun vad gäller invånarantal, invånare per kvadratkilometer samt landareal. Jämförelsetalen avser 2025. De fem kommunerna är:

Kommun	Invånarantal	Invånare per kvadratkilometer	Landareal, kvadratkilometer
Hylte	10 094	10.6	951
Smedjebacken	10 758	11.3	953
Svenljunga	10 616	11.5	924
Haparanda	9 027	9.7	930
Bengtsfors	8 955	10.1	888
Tingsryd	11 896	11.3	1 049

För samtliga taxor gäller självkostnadsprincipen – dvs. avgifterna får inte överstiga kostnaderna för att tillhandahålla en tjänst eller nytta. Därav följer att taxorna ser olika ut i kommunerna och generellt har mindre kommuner ofta högre taxor då läge, avstånd, topografi, befolkningstäthet och typ av bebyggelse är exempel på faktorer som påverkar kostnaderna. Det är därför svårt att göra rättvisande jämförelser mellan kommunernas avgifter.

VA-taxa

Hylte kommun har valt att ha en helt avgiftsfinansierad VA-taxa. Det finns inget juridiskt hinder mot att VA-verksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel, men samtliga svenska kommuner strävar efter full avgiftsfinansiering. Skattefinansiering sker bara som tillfälliga åtgärder och i undantagsfall.

Det finns två typer av avgifter: bruksavgifter och anslutningsavgifter. Bruksavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna. Anslutningsavgiften är en engångsavgift för att ansluta sig till kommunalt VA. Anslutningsavgiftens storlek bestäms utifrån beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar en genomsnittlig fastighets andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen.

Taxekonstruktionerna skiljer sig åt mellan kommuner. För att göra en rättvisande jämförelse görs denna för den samlade årliga brukningsavgiften för enfamiljshus ("normalvilla"), s k typhus A¹, och flerfamiljshus, s k typhus B².

Kommun	Brukningsavgifter	
	Typhus A	Typhus B
Hylte	1 193 kr/mån	672 kr/mån
Smedjebacken	1 097 kr/mån	780 kr/mån
Svenljunga	1 283 kr/mån	570 kr/mån
Haparanda	1 017 kr/mån	663 kr/mån
Bengtsfors	1 092 kr/mån	681 kr/mån
Tingsryd	1 155 kr/mån	714 kr/mån

I Svenskt Vattens årliga taxestatistik för 2026 kan man utläsa att taxehöjningen för brukningsavgifter var i genomsnitt 8% för typhus A (enbostadshus) och 7% för typhus B (flerfamiljshus) mellan åren 2025 och 2026 för hela landet. I Hylte var taxehöjningen cirka 3% för både typhus A och typhus B.

I Hylte ökade brukningsavgiften för typhus A från 1 157 kr/mån år 2025 till 1 193 kr/mån år 2026. För typhus B ökade avgiften från 652 kr/mån år 2025 till 672 kr/mån år 2026.

2026 är anläggningsavgiften för typhus A 108 000 kr och för typhus B 458 000 kr i Hylte. Avgifterna är i princip oförändrade jämfört med föregående år. Genomsnittskostnaden i landet är för typhus A 204 954 kr och för typhus B 656 110 kr.

Uppgifterna är hämtade från Svenskt Vattens taxestatistik 2026.

Plan- och byggtaxa

Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Syftet med taxan är att den enskilda kommunen ska få täckning för sina kostnader. Att det är den enskilda kommunens nedlagda tid och kostnader som ingår i beräkningarna av avgifterna innebär att siffrorna kommer att skilja sig åt mellan olika kommuner. Hylte kommuns PBL-taxa bygger på SKR:s taxemodell från 2014.

Kommun	Handläggningskostnad år 2026
Hylte	1 450 kr/tim
Smedjebacken	1 255 kr/tim
Svenljunga	1 323 kr/tim
Haparanda	1 213 kr/tim
Bengtsfors	Ingen timtaxa*
Tingsryd	1 286 kr/tim

*Arbete pågår med att ta fram en ny taxa enligt SKR:s timbaserade modell.

¹ "Typhus A" är ett enfamiljshus med 150 m² våningsyta inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

² "Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Huset har 15 lägenheter, 1 000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta, vattenförbrukning 2 000 m³/år och 2 st parallellkopplade vattenmätare qn 2,5 m³/h.

Miljötaxa

Kostnader för myndighetsutövningen inom miljöenheten ska så långt som möjligt finansieras av avgifter. Taxan grundar sig på en modell som tagits fram av SKR och bygger på bedömningar av risker och resursåtgång.

Kommun	Handläggningskostnad år 2026	
	Miljö	Livsmedel
<i>Hylte</i>	<i>1 570 kr/tim</i>	<i>1 473 kr/tim</i>
Smedjebacken	1 305 kr/tim	1 703 kr/tim
Svenljunga	1 375 kr/tim	1 375 kr/tim
Haparanda	1 036 kr/tim	1 352 kr/tim
Bengtsfors	1 205 kr/tim	1 256 kr/tim
Tingsryd	1 414 kr/tim	1 420 kr/tim

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef